

HANDLEGUIDE FOR

læseudfordrede børn og unge

VALLENSBÆK
KOMMUNE

Handguide for læseudfordrede børn og unge på 0-18 års området

© Vallensbæk Kommune 2019

Indholdet i rapporten må gengives med tydelig kildeangivelse.

Layout og produktion: Vallensbæk Kommune

Fotos: Vallensbæk Kommune

OO Indholdsfortegnelse

01	Indledning.....	4
02	Den røde tråd	4
03	Den røde tråd	5
04	Den røde tråd	5
05	Hvornår og hvordan undersøger skolerne for ordblindhed?.....	7
06	Ordblind – hvad så?.....	8
07	Bilag	9

01 Indledning

– handleguide for de kommende års målrettede indsats for at styrke børn og unge med læseudfordringer

Handleguiden skal danne grundlag for de kommende års målrettede indsats for at styrke børn og unge med læseudfordringer. I sidste ende skal handleguiden være med til at højne elevernes faglige resultater i Vallensbæk Kommunes folkeskoler. Dermed skal kommunens tre folkeskoler placere sig blandt de 25 % bedste skoler på den nationale skolerangliste.

Vallensbæk Kommune har fokus på helheden i børn og unges liv. Børns talenter og muligheder skal styrkes og udvikles, så de får et liv i balance med høj livskvalitet. Det betyder i høj grad også, at børn og unge, der har behov for støtte, skal identificeres tidligt og tilbydes en håndholdt indsats. Handleguiden skal sammen med de nationale mål skabe en fælles ramme og ensartet praksis for både identifikation og opfølgning på test for børn og unge med læseudfordringer eller ordblindhed. Derudover skal guiden sikre en hensigtsmæssig overgang fra dagtilbud til skole og fra skole til ungdomsuddannelse for børn og unge med behov for ekstra støtte.

Vallensbæk Kommune har ansvaret for at give alle elever et fyldestgørende undervisningstilbud. Det er derfor vigtigt, at børn og unge med læseudfordringer hurtigt identificeres med henblik på at få klarlagt deres undervisningsmæssige behov. Dette understøttes også af at man som forældre fra skoleåret 2017-2018 har lovmæssigt krav på en ordblindetest af ens barn én gang i barnets skolegang. Retskravet gælder fra den 1. marts i det år barnet går i 3. klasse. Retskravet indeholder kun krav om at barnet bliver undersøgt for ordblindhed, og ikke krav om at barnet gennemgår den specifikke ordblindetest. Skolerne kan, ud fra en faglig vurdering, enten vælge at benytte sig

af en ordblindetest ved mistanke om ordblindhed, eller de kan vælge at benytte sig af andre relevante tests, hvis der fx er tale, om at elevens læseudfordringer skyldes langsom forarbejdningshastighed eller andre generelle kognitive udfordringer.

Et relevant undervisningstilbud kan omfatte undervisningsdifferentiering, holddannelse og supplerende undervisning. Tolærerordninger og undervisningsassistenter er også muligheder, som kan hjælpe den enkelte elev eller klassen som helhed. Formålet med undervisningsformerne er overordnet, at eleven får størst mulig læring og udbytte af undervisningen og at eleven kan beholde tilhørsforholdet til den almindelige klasse. I tilfælde hvor undervisningsdifferentiering og holddannelse ikke er nok til at opfylde elevens behov, skal eleven tilbydes supplerende undervisning eller anden faglig støtte. De elever, hvis udvikling kræver særlig hensyn eller støtte, som ikke kan opfyldes inden for rammerne af den almindelige undervisning, kan indstilles til en pædagogisk-psykologisk vurdering (PPV), hvori det vurderes, om eleven har behov for specialpædagogisk bistand.

I det følgende vil handleguidens generelle indsatser blive beskrevet. Herunder hvordan Vallensbæk Kommune konkret skaber en sammenhængende indsats for læseudfordrede børn og unge i overgangene fra dagtilbud til skole og videre til ungdomsuddannelse. Dernæst vil det blive beskrevet, hvordan Vallensbæk Kommune arbejder med ordblinde børn og unge, når de er blevet identificeret. Handleguiden vil løbende blive revideret i takt med ny viden og erfaringer på området.

02 Den røde tråd

– i dagtilbuddene i Vallensbæk Kommune

I Vallensbæk Kommune er tidlig indsats et centralt pejlemærke for vores arbejde. I forhold til børn med læseudfordringer eller ordblindhed betyder det, at vores indsats og fokus allerede starter i daginstitutionen.

Ordblindhed kan ikke kureres, men ved en tidlig indsats er det muligt at imødekomme nogle af de vanskeligheder, ordblindhed kan medføre.

Vi ved, at hvis en forælder er ordblind, er der større risiko for at barnet ligeledes er ordblind. Børn der er i risikogruppen for en senere ordblindediagnose, kræver tidlig og særlig indsats. Viden om forældrenes eller familiens sproglige bagage kan være af betydning for barnet.

Allerede i børnehaven foretager vi sprogscreeninger. Børnene testes i treårs-alderen og senere i femårs-alderen,

med henblik på at tilrette sprogarbejdet til de enkelte børns behov. Alle pædagoger og pædagogmedhjælpere arbejder dagligt for at stimulere børnenes sproglige udvikling. Derudover har alle daginstitutioner særligt uddannede sprogpædagoger, som udfører test og koordinerer sprogindsatser. Vallensbæk Kommunens tale-/hørekonsulenter bistår dette arbejde. Sammen med kommunens sprogkoordinator på dagtilbudsområdet holder kommunen sig opdateret på den nyeste viden på området.

Sprogarbejdet tager udgangspunkt i en rubricering, således at alle børn og elever enten får tilbudt en **generel indsats**, **fokuseret indsats** eller **særlig indsats**. Denne rubricering hjælper daginstitutionerne og skolerne i bestræbelsen på at sikre et ensartet tilbud i hele kommunen. Vi får herigennem et fælles sprog, som er med til at sikre den røde tråd på 0-18-års-området, og som også sikrer en gennemsigtighed i vores indsats, både generelt og for det enkelte barn.

03 Den røde tråd

– overgangen fra dagtilbud til skole

Der er særligt fokus på overgangen fra dagtilbud til skole. Den vigtige viden om det enkelte barn overleveres til skolerne via testeresultater, børneprofiler og konkrete overleveringsmøder.

Tale-/hørekonsulenten er en central aktør i overleveringen af viden om de børn, der har været særlige indsatser for, hvorfor denne også bistår skolen og forældrene i det videre arbejde. Tale-/hørekonsulenten er dermed brobygger og tovholder i overgangen fra dagtilbud til skole, for de børn der er i risikogruppe for en senere ordblindediagnose eller andre læsevanskeligheder. Med andre ord – de børn der er rubriceret i **fokuseret** eller **særlig fokuseret** indsats.

I forbindelse med overgangen fra dagtilbud og skole afholdes der en klassekonference om 0. klassen med deltagelse af skolens afdelingsleder, læsevejleder og tale-/hørekonsulenten. Her overleveres viden om de enkelte børn og de indsatser, der har været iværksat i daginstitutionen med henblik på, at skolen ikke selv skal opdage eventuelle vanskeligheder. Ofte er det dog sådan, at læseudfordrede børn først viser sig i skolen. I så fald kommer eleven i kategorien **fokuseret** eller **særlig fokuseret** indsats.

04 Den røde tråd

– i skolen

I Vallensbæk Kommune er der tilknyttet læsevejledere på skolerne. Læsevejlederen har til opgave at understøtte og styrke skolernes generelle arbejde med læsning og sikre kvaliteten i indsatsen for de læseudfordrede elever. Læsevejlederen rådgiver og vejleder lærere, forældre og elever i en styrkelse af arbejdet med læsning. Læsevejlederne foretager i denne forbindelse læse-screeninger for alle elever, samt tester de elever, der skal have en fokuseret eller særlig fokuseret indsats. Der afholdes læsekonferencer for alle dansk lærere med henblik på at styrke indsatsen for alle elever og sikre, at de læseudfordrede elever får den rette hjælp.

Det er læsevejlederen, der foretager de forskellige screeninger:

- **DVO-screening**, som er Dansk Videncenter for ordblindheds screening for ordblindhed

- **Hogrefes test**, som er en almen læsetest, der blandt andet handler om bogstavkendskab og ord- og sætningslæsning
- **Ordblindedesten**, som er en national ordblindedest, som Styrelsen for Uddannelse og Kvalitet står bag

Læsevejlederne underviser yderligere de elever, der er i fokuseret eller særlig fokuseret indsats i såkaldte VAKS-forløb. Et VAKS-forløb giver børnene forskellige strategier til at afkode ord.

Udover at læsevejlederne vejleder om skolernes overordnede indsats, så er deres primære fokus på indskoling og mellemtrinnet. Alle elever kommer igennem alle testforløbene på de tre klassetrin, undtaget **ordblindedesten** i 3. klasse, som er rettet mod elever i **fokuseret** eller **særlig fokuseret** indsats.

Testforløb:

1. klasse: Den gode læsning

- Hørefe, Ordlæseprøve 1 tages i foråret

2. klasse: Læse boost

- Sætningslæseprøve 1 tages i oktober og igen i april

3. klasse: Ordblindefokus

- Læsetest, Hørefe og Sætningslæseprøve 2
- Ordblindescreening med DVO identificering af elever med læseudfordringer
- Ordblindetest – Undervisningsministeriets nationale ordblindetest

4.1 Tovholder for ordblindeindsatsen

Alle skolerne i Vallensbæk Kommune har en ordblindetovholder, som tilknyttes når en ordblind elev er blevet identificeret. Ordblindetovholderens funktion er at vejlede og rådgive lærere, forældre og den ordblindede elev.

Tovholderen afklarer blandt andet behovet for undervisning i brugen af it-rygsæk for ordblindede og understøtter løbende arbejdet hermed både for lærere, forældre og for den ordblindede elev.

Ordblindetovholderen vejleder i afholdelse af nationale test for ordblindede og følger generelt eleven hele vejen til eksamen, hvor der ofte er behov for at gå til eksamen på særlige vilkår.

Ordblindetovholderen sikrer at informationen om den ordblindede elevs behov for videre støtte i uddannelsesforløbet, indgår i uddannelsesparathedsvurderingen (UPV) og videregives til uddannelsesvejlederen (UU). UU-vejlederen rådgiver den ordblindede elev i, hvilke redskaber der stilles til rådighed, når eleven skal videre på en ungdomsuddannelse og videregiver oplysninger om eleven til det kommende uddannelsessted.

HANDLEGUIDE FOR LÆSEUDFORDREDE BØRN OG

DAGTILBUD

3 ÅR

TIDLIG SPROGVURDERING

- **Sprogvurdering**

Tidligt identificere behov for enten generel, fokuseret eller særlig indsats for barnet.

5 ÅR

FØR SKOLESTART

- **Sprogvurdering**

Inden skolestart identificere behov for enten generel, fokuseret eller særlig indsats for barnet.

SKOLE

0. KL

SPROG & BEGYNDERLÆSNING

- **Sprogvurdering**
- **Sprogkonference**

Identificere behov for særlige indsatser for de enkelte elever.

1. KL

DEN GODE LÆSNING

- **Læsetest**
- **Forældremøde & Vejledning**
- **Læsekonference**

Anbefalinger, vejledning og sparring omkring den gode læsning. Samt identificere elever med potentielle afkodningsvanskeligheder.

2. KL

LÆSEBOOST

- **Læseindsatser**

Systematiske læseindsatser for at forbedre bl.a. afkodning og læseforståelse.

05 Hvornår og hvordan undersøger skolerne for ordblindhed?

– praksis for identifikation af ordblindhed

I Vallensbæk Kommune tilstræbes en hensigtsmæssig og ensartet praksis for identifikation af ordblindhed.

Ordblindhed kan først identificeres, når eleven har modtaget grundig undervisning i skriftens lydprincip, og når det forventes, at eleven har lært at anvende det i egen læsning og skrivning. Derfor vælger Vallensbæk Kommune tidligst at teste for ordblindhed hos en elev fra slutningen af 3. klasse.

Skolerne i Vallensbæk anvender *ordblindetesten*, et digitalt materiale, som er udviklet af Undervisningsministeriet i samarbejde med Center for Læseforskning ved Københavns Universitet. Ordblindetesten anvendes kun

i de tilfælde hvor der er begrundet mistanke om, at læseudfordringerne skyldes ordblindhed.

Ordblindetesten kan dermed anvendes til elever fra 1. marts på 3. klassetrin, men jo længere eleven er i sit skoleforløb, jo mere sikker er resultatet af testen. Materialet skal anvendes i månederne marts, april, maj eller juni, da standardiseringen er lavet i disse måneder og resultatet derfor bliver mere pålideligt.

UNGE (0-18 ÅR)

3. KL

ORDBLINDE-FOKUS

- Ordblindescreening
- Læsekonference
- ReTest
- CD-ord kursus
- Indstilling til læseløft
- Ordblindetest

Identificere elever med læse/skrive vanskeligheder. Understøtte, vejledning og videndeling.

8. KL

9. KL

SÆRLIGE VILKÅR TIL TERMINSPRØVER

Elever med særlige behov har mulighed for ekstra tid og støtteprogrammer til prøven. Evt. særskilt lokale

4. KL

5. KL

ORDBLIND – HVAD NU?

- Der udarbejdes en handleplan for it-rygsæk/ordblindevejledning.

Herunder et forældremøde med fokus på at give eleven, forældre og lærere kendskab til arbejdet med de nye værktøjer samt give en tryghed i det videre forløb.

9. KL

BEHOV FOR VIDERE STØTTE?

UU-vejledning rådgiver ordblinde elever i, hvilke redskaber der stilles til rådighed, når eleven skal videre på en ungdomsuddannelse og videregiver oplysninger om eleven til det kommende uddannelsessted.

Elevens behov for støtte, devices eller andet skal afklares inden afgang fra folkeskolen.

Elevens behov for støtte, devices eller andet skal afklares inden afgang fra folkeskolen.

7. KL

UNGDOMSSKOLEHOLD FRA 7. KLASSE TIL 18 ÅR

Ungdomsskolehold for ordblinde/læsesvage med det formål at støtte læse-/skrivesvage elever frem mod afgangseksamen.

06 Ordblind – hvad så?

– hvis eleven er ordblind, tilknyttes denne skolens ordblindetovholder eller læsevejleder.

Tovholderen udformer i samarbejde med lærere og forældre en handleplan for eleven.

Alle ordblinde elever tilbydes it-rygsæk og ordblindevejledning. En it-rygsæk er et device, hvorpå programmet cd-ord/intowords ligger. Programmets funktion er, at hjælpe elevens læsning og skrivning i alle fag.

Tovholderens primære opgave er at give elev, forældre og lærere kendskab til arbejdet med de nye værktøjer og tryghed i det videre forløb. En central del af Ordblindetovholderens opgave er, at tilbyde samtaler om tanker og følelser omkring det at være ordblind.

På et handleplansmøde afklares sammensætningen af elevens it-rygsæk, altså hvilke devices eller arbejdsredskaber, eleven har behov for. I udgangspunktet tilbydes en pc, men der kan være yderligere behov, som fx høretelefoner, iPad el.lign. Det er skolens it-center, som udleverer it-rygsæken.

Tovholderen underviser eleven i cd-ord/intowords, sørger for at eleven tilmeldes Nota mv. Tovholderen hjælper ligeledes med at få lagt grundbøger ind på devices.

Tovholderen og læsevejlederen afholder løbende forældrekurser, lærerkurser og elevkurser. Tovholderen tilrettelægger også den løbende opfølgning, sammensætter kurser og hold, som kan understøtte den samlede ordblindeindsats og indsatsen for de enkelte elever.

Ordblindetovholderen følger eleven hele vejen fra Ordblindetest til eksamen i form af rådgivning, vejledning, løbende opfølgning og konkret støtte til eksamens- og prøveafholdelse.

6.1 Ungdomsskolen

Den læseudfordrede eller ordblinde elev tilbydes fra 7.-10. klasse særlige hold på ungdomsskolen. Eleverne undervises på ungdomsskolen på mindre hold, i alternative rammer, i forhold til det almindelige klasserum. Der tilbydes undervisning i dansk, matematik og engelsk, samt et hold primært for ordblinde med it-rygsæk.

For mange elever med læseudfordringer kan det, at være elev i udskolingen, opleves som en større udfordring end for andre elever. På ungdomsskolen tilbydes en ofte tiltrængt rolig og afslappet stemning med mindre pres, og det tilstræbes, at eleverne oplever, at fagene kan læres på en alternativ måde.

6.2 Læseløft

Læseløft er et tilbud til elever med generelle læsevanskeligheder i Ishøj og Vallensbæk – under PPR. Det forudsættes, at der på egen skole er arbejdet med elevens generelle læsevanskeligheder. Målet med Læseløft er, at eleven kommer på et alderssvarende læseniveau efter endt forløb. Elever, hvis primære udfordring er forståelsen af det læste, vil ikke profitere i samme grad af indsatsen og kan hjælpes bedre på anden vis. Det er et tilbud til elever på 3., 4. og 5. klassesetrin. Forløbet er på 12 uger og foregår på Vallensbæk Skole.

07 Bilag

7.1 Hvad er ordblindhed?

Vallensbæk Kommune benytter den internationale dysleksiforenings (IDA – *The International Dyslexia Association*) definition af ordblindhed:

Dysleksi/ordblindhed er en specifik indlæringsvanskelighed, som har neurobiologisk oprindelse. Dysleksi/ordblindhed består i vanskeligheder med at tilegne sig sikker og flydende ordafkodning, stavefærdighed og færdighed i at udnytte skriftens lydprincip. Disse vanskeligheder skyldes typisk problemer med opfattelse og hukommelse for sproglyde, som normalt ikke kan forklares af andre kognitive vanskeligheder eller mangelfuld undervisning. Dysleksi/ordblindhed kan føre til vanskeligheder med læseforståelse og til færre læseerfaringer, som kan begrænse tilegnelsen af ordforråd og baggrundsviden.

Det centrale i ordblindhed er, at eleven har vanskeligheder ved at udnytte skriftens lydprincip. Lydprincippet består i, at bogstaverne i et skrevet ord repræsenterer sproglydene i ordets talte form. Man kan udnytte lydprincippet, når man læser nye ord. Det foregår ved at man omkoder bogstaverne i ordet til sproglyde og sætter sproglydene sammen, hvorved ordets talte form fremkommer. Elever med ordblindhed har svært ved at lære sig at udnytte dette lydprincippet og har derfor svært ved at udvikle en sikker og flydende ordafkodning og stavefærdighed.

7.2 DVO-Screening (Dansk Videncenter for Ordblindhed)

En screening for risiko for ordblindhed. Materialet er udviklet af Elisabeth Arnbak og Ina Borstrøm for Dansk Videncenter for ordblindhed. Materialet består af fire delprøver, som kan vise tegn på risiko for ordblindhed.

Alle elever i Vallensbæk Kommune bliver enten i slutningen af 2. klasse eller i starten af 3. klasse screenet med en gruppeprøve fra DVO-materialet. Gruppeprøven er en diktat, hvor eleverne skal stave non-ord.

Alle danskklærere kan foretage DVO-screeningen, men oftest er det en læsevejleder, der foretager testen.

Da DVO-screeningen kun er en screening for risiko for ordblindhed, kan den ikke identificere ordblindhed med sikkerhed.

7.2.1 IDA – The international Dyslexia Association

Alle resultater bør ses i en helhedsvurdering af eleven, herunder andre læse-/staveevalueringer, iagttagelser fra elevens daglige læse-/skrivefærdigheder, ordblindhed i familien m.m.

7.2.2 Opfølgning på DVO

Hvis en elev i 3 ud af screeningens 4 prøver viser tegn på ordblindhed, skal eleven på 3. og evt. 4. klassesettrin tilbydes et VAKS-forløb eller lign.

I Vallensbæk Kommune tilbydes elever et VAKS-forløb via skolens læsecenter og enkelte elever tilbydes et 12 ugers Læseløft på Vallensbæk Skole.

7.3 VAKS

VAKS (Vælg AfkodningsStrategi) er et forløb som har til formål at lære elever med læseudfordringer fem forskellige ordlæsestrategier (Lyd for lyd, Rim, Vokalalarm, Skræl væk og Spion). Undervisningsforløbet anvendes af ordblinde elever fra 3. klassesettrin.

7.4 Rambøll Sprog

Rambøll Sprog er et it-system, der understøttes af det officielle danske sprog vurderingsmateriale "Sprogvurdering 3-6", som benyttes til sprogvurdering af de 3-årige, 4-årige, 5-årige og eleverne i 0. klasse. I 0. klasse er der materiale til både en klassesettest og individuel test. Sprogvurdering 3-6 er udviklet af Børne- og Socialministeriet og er en videreudvikling af Sprogvurdering af børn i treårsalderen, inden skolestart og i 0. klasse. Materialet kan anvendes til alle aldersgrupper i børnehaven og i 0. klasse.

7.5 HOGREFE

Vallensbæks skoler anvender udvalgte dele af Hogrefes testapparat Skriftlig Udvikling.

Ordlæseprøven og Sætningslæseprøven undersøger, om eleven har tilegnet sig sikre, funktionelle og automatiserede færdigheder. Ordlæseprøven undersøger elevernes afkodning og ordforståelse.

Eleverne bliver afprøvet i læsning af enkeltord af stigende sværhedsgrad. Alle læse- og staveprøverne har et mål for elevernes sikkerhed, og læseprøverne opgør desuden elevens hastighed. På den måde kan de vise den gradvise

udvikling fra usikker til sikker og fra sikker til automatiseret tilegnelse af færdigheden.

7.6 Ordblindetesten

Ordblindetesten er en digital evaluering, som foretages digitalt. Testen tager ca. en halv time.

Ordblindetesten består af 3 delprøver, der vurderer om eleven:

- Kan finde non-ord
- Kan læse non-ord
- Har et tilstrækkeligt dansk ordforråd til at kunne løse de første to delprøver.

Når *ordblindetesten* afsluttes og godkendes, dannes en rapport med elevens ordblindescore. Scoren viser, om eleven har ordblindevanskeligheder, har usikker fonologisk afkodning eller ikke har ordblindevanskeligheder.

Ordblindetesten måler kun elevens færdigheder i at anvende skriftens lydprincip, altså kernevanskeligheden i ordblindhed. *Ordblindetesten* fortæller intet om elevens læseniveau, staveniveau, sproglige og kognitive forudsætninger, motivation eller andre faktorer, der har betydning for elevens tilegnelse af skriftsprog.

Derfor kan *ordblindetesten* udelukkende identificere kernevanskeligheden i ordblindhed og kan intet sige om elevens undervisningsbehov. For at kunne tilrettelægge en målrettet læseindsats for eleven skal *ordblindetesten* nødvendigvis suppleres med flere evalueringer og iagttagelser af elevens læse- og stavefærdigheder.

7.6.1 Hvorfor anvender vi Ordblindetesten?

Ordblindetesten foretages individuelt og opgøres digitalt. Hermed sikres en ensartethed i skolernes dokumentation af, om elevens læsevanskeligheder skyldes ordblindhed.

- Eleven og dennes forældre får et fuldt gyldigt svar på mistanken om ordblindhed.
- *Ordblindetesten* sikrer en ensartet identifikation af ordblindhed på tværs af kommunegrænser, ungdomsuddannelser og videregående uddannelser, og resultatet gemmes i 15 år. Dermed behøver eleven ikke blive udredt igen ved overgangen til ungdomsuddannelsen, hvis eleven skifter skole eller flytter til en anden kommune.
- *Ordblindetesten* kan give anledning til yderligere afdækning af elevens udfordringer, som sammen med resultatet fra *ordblindetesten* danner baggrund for elevens undervisning.

7.6.2 Målgruppe for ordblindetesten

Ordblindetesten anvendes til de elever (fra forår i 3. klasse), hvor der er begrundet mistanke om ordblindhed, dvs. der skal være flere af følgende tegn på ordblindhed:

- Forsinket sproglig udvikling i førskolealderen
- Ordblindhed i familien
- Lav arbejdshukommelse
- Besvær med bearbejdning af sproglyd og med at anvende/automatisere skriftens lydprincip. Dette giver sig til udtryk ved usikker/langsom læsning og vedvarende stavevanskeligheder
- Dårligt resultat i Nationale test i Dansk med lav score i profilområdet Afkodning.

Følgende gælder for en elev, som skal evalueres med *ordblindetesten*:

- Forældre er informeret og har underskrevet en bemyndighedserklæring, som efterfølgende skal opbevares på skolen
- Elevens læse- og staveudvikling har været fulgt både ved observationer i den daglige undervisning og ved læse- og stavetest
- Eleven har modtaget systematisk og direkte undervisning i skriftens lydprincip evt. i forløb i skolens læsecenter eller andre særligt tilrettelagte forløb.

Ordblindetesten må ikke bruges til screening af alle elever for ordblindhed. *Ordblindetesten* er udviklet til og afprøvet på elever med alderssvarende læsefærdigheder og på elever med ordblindevanskeligheder. Derfor må skolerne undgå at bruge den til elever, hvis læsevanskeligheder åbenlyst tilskrives andre årsager fx manglende undervisning, syns- og hørenedsættelse, svære sproglige vanskeligheder, hjerneskade, generelle kognitive udfordringer og generel langsom forarbejdningshastighed.

7.6.3 Hvem foretager testen?

I Vallensbæk kommune er det skolernes læsevejledere der foretager testen. De skal:

- kunne vurdere, hvilke elever det er relevant at undersøge for ordblindhed
- kunne sammenholde testresultater med andre evalueringer og relevante oplysninger om eleven for at kunne sikre gyldigheden af resultatet af *ordblindetesten*
- kende til andre former for læsevanskeligheder, så disse elevers udfordringer også medtænkes i den efterfølgende undervisning
- kunne vurdere om der er behov for yderligere afdækning af elevens udfordringer
- kunne vejlede lærere i at tilrettelægge inkluderende undervisning og tiltag der kan fremme elevens læsefærdigheder.

7.6.4 Hvor sikkert er resultatet?

Resultatet er pålideligt, når *ordblindetesten* foretages med elever, hvor der er mistanke om ordblindhed, og hvor der ikke er andre åbenlyse årsager til elevens læseudfordringer.

Dette er med følgende forbehold:

- Et resultat er kun pålideligt, hvis det er sikkert, at eleven har modtaget systematisk og direkte undervisning i skriftens lydprincip. Derfor kan et resultat hos en elev på 3. klassetrin være mindre pålideligt end et resultat fra en elev på 4. klassetrin og opefter.
- Et resultat er kun pålideligt, når eleven er inden for Ordblidetestens målgruppe, dvs. når der ikke er andre åbenlyse årsager til læseudfordringerne.

7.6.5 Helhedsvurdering af eleven

Elevens ordblindescore må aldrig stå alene, men skal sammenholdes med læsevejlederen helhedsvurdering af eleven. I helhedsvurderingen skal bl.a. medtages:

- Hvordan eleven generelt klarer klassetrinnets læse- og skriveopgaver i både dansk og de øvrige fag.
- Om eleven er udfordret på andre måder, som kan få indflydelse på elevens læsefærdigheder.
- Hvordan elevens ordblindescore kan have sammenhæng med øvrige evalueringresultater og iagttagelser fra undervisningen.

Om der er behov for yderligere afdækning af elevens udfordringer for at kunne tilrettelægge den bedst mulige undervisning.

2019-09 CBU / Handleguide for læseudfordrede børn og unge / Vallensbæk Kommune

VALLENSBÆK
KOMMUNE

Vallensbæk Stationstov 100 • 2665 Vallensbæk Strand
Tlf: 4797 4000 • kommune@vallensbaek.dk
www.vallensbaek.dk